

BISERIC'A SI SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretulu abonamentului:	Pretulu insertiunilor:	Correspondintele se se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A SI SCOL'A“ in Aradu, la institutulu pedagogicu-teologicu, era banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „		
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Fondulu generalu metropolitanu.

Idei'a fundamentala evangelica, de carea léga institutiunile nóstre positive progresulu si viitoriulu bisericeii este colucrarea dupa puteri a tuturor membriloru ce o compunu. Toti avemu drepturi in biserica, in urmare toti avemu si detorintie.

Sunt frumóse drepturile, ce ni le da, si garantéza tuturor legea nóstra organica. Toti suntem mandri de ele. Aceste drepturi cascigate inse cu mari lupte si sacrificie le vomu poté sustiené numai atunci, cand tóte organele normale prin constitutiune voru dispune de tóte medilócele necesarie spre a poté functioná cu cea mai mare inlesnire.

Purcediendu din acestu principiu salutámu cu bucuria not'a circularia de datulu 8 Decemvre 1879 emisa de Escelenti'a Sa Inaltu Pré Santitulu Domnu Archiepiscopu si Metropolitu *Mironu Romanulu* catra Inaltu Pré Santitii Episcopi eparchioti, prin carea, — indigitandu totu de odata si medilócele — ii-invita a colucrá la realisarea unei idei fórté insemnate si salutarie: *infintiarea unui fondu generalu metropolitanu*, care circularia, dupa cum suntem informati, s'a si comunicatu in totu cuprinsulu pre acésta cale clerului si poporului nostru din intréga metropolí'a.

Actulu, de care vorbimu este fórté memorabilu din tóte punctele de vedere. Vócea Inaltului Archipastoriu invita pre toti credintiosii din metropolia la contribuiri. In acelasi timp ne anuncia totu de odata, cá Inaltu Acel'a a contribuitu deja pentru fondulu din cestiune sum'a insemnata de **un'a mii dóue sute de fiorini**.

In faci'a multeloru necessitati materiali ale organeloru din gremiulu metropoliei nóstre, in faci'a acestui actu memorabilu si a esemplului Inaltului Archipastoriu, suntem condusi de firm'a sperantia, cá vocea Sa inspirata de binele si progresulu bisericeii va fi audita, si idei'a imbra-

cisiata cu caldur'a ce o merita in tóte partile metropoliei nóstre. Dar se lasámu se vorbésca actulu insusi.

Nr. 156 Metrop.

*Pré Santite Domnule Episcópe, Frate in Christos
Pré iubite!*

Mai nainte de ce s'aru fi restauratu vechi'a metropolia ortodoxa din Transilvani'a, respective inainte de infintiarea metropoliei nóstre de astadi, poporulu nostru ortodoxu din diferitele partí ale acestei metropolii, ér mai cu séma din celea apusene, se aflá in legaturi ierarchice nenaturali, cari pentru desvoltarea lui culturala erau fórté prejudetióse, si lipsindu-i centrulu naturalu si legaturile necesarii la consolidare, putienu séu chiaru nimicu nu ponderá in actiunile, dela cari depindea sórtea bisericeii si bunastarea sa propria.

Astadi, multiamita lui Dumnedieu, si multiamita staruintieloru neobosite din partea neunitatiloru barbati ai bisericeii! noi romanii ortodocsi din Ungari'a si Transilvani'a, aflandune uniti si consolidati in propri'a nóstra metropolia nationala, ne bucurámu de celea mai frumóse institutiuni, ce le póte avé o biserica particulara; clerului si poporului din metropolí'a nóstra i-stau deschise sub garanti'a legiloru civile si bisericesci tóte cáile de a incurge in regularea si administrarea afaceriloru bisericesci, si prin urmare de a-si promová insusi cultur'a si bunastarea morala si materiala.

Inse fatia de acestea avantagie castigat cu multe si grele lupte, nu se póte ignorá acelu adevéru: cá la ajungerea scopuriloru subline, pentru cari ne amu unitu intr'o metropolia ortodocsa-nationala, avemu trebuintia de medilócele materiali, fora de cari nu se póte sustiené organismulu nostru metropolitanu asia, ca acela prin rezultatele functiuniloru lui se corespunda chiamárii sale si dorintieloru publicului nostru bisericescu.

Ce e dreptu, eparchiile nóstre, ca parti constitutive ale metropoliei, s'au regulatu dupa putintia in partea materiala celu putienu pana intru atta ca se-si pta proved dupa impregiurări trebuintiele celea mai urginti ale organismului loru internu; inse metropolia ca atare, va se dica organismulu centralu alu metropoliei nóstre, in lips'a totala de fonduri proprii si de dotatiuni regulate — s'a sustienutu dela inceputu si se sustiene si astadi mai multu in sarcin'a eparchiiloru, fiindu necesitata metropolia a se adresă din candu in candu la sucursulu eparchiiloru pentru acoperirea trebuintieloru sale gremiali.

Nu se pte neg, c acést'a este o stare precaria pentru metropolia nóstra; o stare, carea pe langa aceea, că de o parte forméza multe pedeci la desvoltarea ulterioara a institutiuniloru nóstre bisericesci, de alta parte nu este de feliu compatibila cu demnitatea bisericii nóstre nationali si cu nimbulu, ce trebue se-lu aiba in biserica suprem'a ei corporatiune si supremulu ei organu administrativu si judecatorescu; de unde urméza, c deca publiculu nostru bisericescu va apreti folósele mari, ce suntu legate de institutiunile nóstre metropolitane; acelasi publicu va simti totodata si necesitatea de a aduce ca particulari si ca corporatiuni, tóte posibilele sacrificie material, spre a pune metropolia in conditiuni de a pot corespunde pe deplinu sublimiei sale misiuni.

In vederea si simtirea acestei necesitati pregnante, congresulu nostru nationalu-bisericescu in sesiunea sa ordinaria din anulu trecut, anume in siedinti'a din 20 Octobre (1 Novembre) 1878 sub Nr. 238 a decretatu infintierea unui fondu generalu metropolitanu si spre acestu scopu a votatu statutulu alaturatu aici sub /., r cu executarea aceluia pe calea organeloru eparchiali, a insarcinatu pre Consistoriulu metropolitanu, care apoi in siedinti'a sa din 1 Octobre a. c. mi-a concrediutu mie afacerile ulterioari in acestu obiectu.

Dispositiunile din punctulu alu 2-lea alu acestui statutu congresualu fiindu de a se consider ca apelu mai cu séma la bunavointia eparchiiloru singuratice, a comuneloru bisericesci si a credintiosiloru particulari din metropolia nóstra, mi-reservu pe alta data a determin modulu, cum ar fi de a se atrage in folosulu fondului nostru metropolitanu si bunavointia altor'a, cari nu apartienu la metropolia; r deastadata mi implinescu o detorintia morala oferindu acumu la inceputu din putienele mele medilóce proprii o suma **de un'a mia doue sute florini** la fondulu generalu metropolitanu; totodata vinu a-mi implin si detorintia oficiului meu, recercandu pre Preasantia Vóstra: se binevoiti a

imbracisia cu tóta caldur'a acést'a intreprindere a congresului nostru, si a face att in gremiulu consistorialu, cât si pe calea organeloru subalterne tóte celea corespundietorie pentru infintierea si sporirea atinsului fondu metropolitanu.

Ct pentru daruirile benevole, cari spre scopulu acést'a se astépta dela credintiosii particulari ai bisericii nóstre, — va fi cu scopu a se dă preotimei parochiale si comiteteloru parochiali indrumare: ca la tóta ocasiunea benevenita dar mai alesu la apropietrele serbatori ale Nascerii si Aretarii Domnului, se faca cunoscuta poporului intreprinderea acést'a de mare folosu a congresului nostru nationalu-bisericescu, si se-lu indeanne la contribuiri dupa putintia pentru sporirea fondului metropolitanu; apoi episcopii parochiali su alti membri designati de comitetulu parochialu, in dile acomodate se îmbie de arondulu pela singuratecii credintiosi ai bisericii, r mai alesu pela aceia, cari dupa §. 6. din statutulu organicu, sunt membri ai sinodului parochialu, adunandu dela toti druiri prectu acelea se potu implin dela ei dupa starea averii si dupa simtiulu crestinescu alu inimei loru.

Spre scopulu acést'a trimitu la adres'a Pr Santiei Vóstre pentru ambele districte consistoriali in speditiune separata 800 de cle rubricate, cari sunt menite a se distribui cu tóta grabirea prin oficiile protopresbiterali la singurateciile comune bisericesci, respective la oficiile parochiali din eparchia intrg'a cu indrumare: ca in acestea se se insemne exactu numele si caracterulu fiescecarui druitoriu, impreuna cu singurateciile sume daruite de aceia, apoi la 15 Februaru anulu viitoriu 1880 se se incheie decamdata colectele, si consenmuarea specifica a daruiriloru subscrise de parochulu localu si de episcopii parochiali, se se trimita numai decata, inse pe cale sigura, la concernentulu oficiu protopresbiteralu, impreuna cu intrg'a suma colectata.

In legatura cu acestea voru fi de a se indrum oficiile protopresbiterali: ca adunandu dela tóte comunele bisericesci din respectivulu tractu consenmuarile specifice ale druitoriloru, din acelea se compuna unu conspectu sumariu alu tuturoru druiriloru intrate in folosulu fondului metropolitanu dela comunele protopresbiteratului anumitu, si acestu conspectu sumariu completatu si cu acele comune, dela cari pentra vre-o cauza strordinaria nu cumva aru lipsi druiri, s-lu substérna celu multu pana la 1 Martiu 1880 concernentulu consistoriu eparchialu, intr'un'a cu consenmuarile specifice si cu sum'a totala intrata dela singurateciile comune bisericesci.

In fine suntu pfite ambele consistorii ale eparchiei Pr Santiei Vóstre, a lu la revisiune

întregu rezultatulu colectei, ce va fi intratu dela respectivcele officii protopresbiterali, si a dispune întregirea celoru ce dóra voru fi de întregitu, apoi dăruiurile adunate ale cuprinde într'unu conspectu sumariu generalu, care cu sum'a totala intrata, si cu tóte consemnarile apartienetórie va fi de a se trinite de dreptulu aici la metropolia celu multu pana la finea lui Martiu 1880.

Se întielege de sine: cà între dăruiitori voru ocupá locu de frunte in acestea insemnări comunele bisericesci, cari ca atari voru contribuí din medilócele loru comunali: de asemenea se voru petrece in consemnarile acestea si reuniunile si totu felulu de corporatiuni, séu si particularii straini, cari in urm'a celoru întreprinse se voru aflá indemnati a concurge cu medilóce materiali la infintierea fondului nostru metropolitanu; ér pentru ajutóriele anuali, cari dupa punctulu 2 lit. c) din statutulu congresualu, se astépta dela eparchii: ca dela atari Pré Santi'a Vóstra suntefi poffiti cu dragoste fratiésca, a face in acést'a privintia propunere la viitoriulu sinodu eparchialu si a me insciintiá la timpulul seu despre rezultatu pe langa transpunerea sumei votate.

Cu privire la acea dispositiune din statutulu congresualu: ca in folosulu fondului metropolitanu, in tóte bisericile din metropolia, odata in anu, si anume la diu'a Aretarii séu Botezului Domnului, adeca in 6. Ianuariu, se se pórté unu discu separatu sub numirea de „disculu metropoliei“ vinu a Ve recercá pre Pré Santi'a Vóstra, se binevoiti cu tóta grabirea a notificá organeloru subalterne, mai alesu officiloru parochiali si comiteteloru parochiali si acést'a parte a statutulu, cu acea indrumare: ca incependu cu anulu viitoriu 1880 de aci 'nainte in totu anulu la serbarea Aretarii séu Botezului Domnului, adeca la 6. Ianuariu, in fiesce-care bisericia din cuprinsulu metropoliei întregi se se pórté unu discu séu tasu anumitu pentru fondulu metropoliei, si adeca separatu de alte tasuri séu discuri, respective înainte acelor'a si cu espres'a indicare a scopului, pentru care acel'a e menitu; apoi banii adunati cu acestu discu si numerati in presinti'a parochului localu si a epitropiloru parochiali, pentru anulu viitoriu 1880 se se alature la celea-lalte contribuiuri prevediute mai susu, ca o positiune separata sub nume de „Venitu din disculu metropoliei“; ér pentru alti ani viitori se se urmeze precum se va regulá alta data, fiindu de a se substerne la tóta întemplantarea si acestu venitu la metropolia pe calea organeloru superiori.

Între alte resurse ale fondului metropolitanu se cuprindú — dupa statutulu fondului — inca si pedepsele de bani destinate spre scopulu acést'a din partea organeloru bisericesci. La acestu medilocu de sporire a fondului metropolitanu au

a reflectá cu deosebire forurile nóstre bisericesci mai alesu consistoriile eparchiali si scaunele protopresbiterali, cari in casuri de acelea, unde între marginile legiloru se potu aplicá pedepse de bani, fia in cause matrimoniali séu in disciplinari: administrandu ele justiti'a, totodata potu face servicie bune si fondului generalu metropolitanu.

Mai suntu inca puse in vedere prin statutulu fondului metropolitanu si alte dăruiuri benevole, cari dupa întemeierea fondului se voru adauge la acel'a in decursulu timpului. La acést'a vomu revení dupace odata vomu avé rezultatele primeloru întreprinderi detaiate mai susu; pentru astadata me marginescu a observá: cà in viéti'a privata si sociala vinu adese diferite casuri, cari organele bisericesci cu bunu modu le potu exploată, in favorulu fondului de care avemu multu a ne interesá.

Ca esemplu amintescu numai casurile, cand sunt de a se face testamente, séu cand in sinulu vre-unei familii vinu unele întemplari mai rari, fie de bucuria séu de intristare, cari de sine sternessu in membrii aceleiasi simtiulu filantropiei. Acestea si altele ca acestea potu fi totu atâtea ocasiuni de a se castigá inimile respectiviloru pentru fondulu nostru metropolitanu, si potu fi asecurati de recunoscinti'a bisericii, toti acei'a, cari la astfeliu de ocasiuni voru face séu voru esoperá dăruiuri pentru sporirea fondului amintitu.

In fine mai observezú: cà manipularea sigura si conscientiósa a fondului metropolitanu ni o garantéza insusi statutulu votatu de congresu; dar pe langa acést'a e de totu justa si acea pretensiune a publicului dăruiitoriu: ca totu insulu care a daruitu ceva la acestu fondu, se aiba certitudine despre acea, cà sumele dăruiute au devenitu la destinatiunea loru. Mi-reservu dar' a determiná mai apoi in contielegere cu organele competinti modulu, in care aru fi de a se satisfice acestei drepte pretensiuni, fie prin publicarea dăruiiloru, séu prin estradarea cuitantieloru pentru singuratiei dăruiitori. Într'un'a inse avemu se ne unimu inca de acumu toti, in rogatiuni ferbinti: ca atotputerniculu Dumnedieu, carele ne a ajutatu de ne amu intrunitu si consolidatu într'o bisericia nationala spre mai mare marirea lui, — se binecuvente si acést'a întreprindere, de mare importantia a congresului nostru nationalu bisericescu!

Dealtmîntre dragostei fratiesci recomandatú cu distinsa consideratiune sum

Alu Pré Santiei Vóstre

Sibiiu, 8 decemvre 1879.

frate in Chrisios

Miron Romanulu m. p.
metropolitu.

In interesulu adevărului.

(Continuare si fine.)

Dlu Sturza uita mai departe ca essegetula nu e indreptatitu a se indoi in adevărulu textului biblicu interpretatu dupa regulele essegetice, sub cuventu că nu i-convine séu nu lu-póte cuprinde cu rațiunea.

Si in fine Dlu Sturza ignoréza autoritatea bisericii si consensulu parintiloru, adeca tradițiunea. Biserica noastră ascrie tradițiunei c putere normativă pentru interpretarea stei scripturi, adeca st'a scriptura este de a se interpretá in întielesulu sustienutu de biserica. Apoi tradițiunea in întielesulu subiectivu este: credința bisericii presenta transplantata prin educatiune bisericesca „cuventulu parstratu necurmatu in inimele credintiosiloru,” éra tradițiunea in întielesulu obiectivu este: credința bisericii in decursu de secolu testata prin documintele istorice. Déca este acést'a tradițiune adevărata, spunam-i Dlu Sturza in care provincia apartienătoare bisericii ortodoxe este permisa a două casatoria a pretiloru, apoi numéscane unu documentu carele ne aru indreptati a crede, că a fostu seclii in cari éra permisa a două casatoria a pretiloru? Că s'au facutu abateri dela lege, credu, dar abusurile nu forméza tradițiunea. Unde este lege necalcata? Valóre científica deci nu are nici asertiunea, că nainte de sinodulu ecumenicu VI nu s'ar fi observatu cuvintele stlui Apostolu Pavelu. Dar tocmai de ar fi fostu permisa casatori'a a două a pretiloru in unele provincii, acele provincii nu au representatu biserica, si indata ce s'a pronunțiatu sinod. ecum. VI, a încetatu tóta indoial'a in autenticitatea interpretarii.

Dlu Sturza spre a puté atacá validitatea materiala a sinod. ecum. VI i-ataca validitatea formală, fôrte logicu, Dlu Sturza si-a usuratu astfelu lucrulu, dar nelogicu este a recunósce autoritatea sinodului ecumenicu VI si totusi a afirmá, că acelu sinodu a decisu sub impressiunea unui imperatu ereticu in contra tradițiunei apostolice si a stei scripturi. Dupa mine acést'a este o contradictio in adiecto, pentrucá acelasi imperatu in acelasi sinodu nu póte fi si ereticu si ortodoxu, ér sinodulu indata ce e defectuosu in privința formală încéta a fi ecumenicu si deobligatoriu. Ecumenicitatea sinodului ecumenicu VI inse, pana la anulu domnului 1879 nu a tras'o la indoiéla nimene, ba a aprobat'o tocmai si sinodula ecumenicu VII — daca nu amu esceptioná cumva si sinod. ecum. VII, acést'a inse nu s'a insielatu, deci sinod. ecum. VI remane si mai departe ecumenicu. — Daca este sinod. ecum. VI intr'adeveru ecumenicu, nu întielegu cum s'ar poté supune unei corporatiuni administrative bisericesci. Eu credu, că acesta ar fi primul pasu spre anarhia. Incât sciu eu inse Dlu Sturza e cu multu mai bunu crestinu si romanu decât se doréscă acést'a, si credu că nu va intardiá a renunțiá la teoriile D.-Sale, daca va cugetá nitielu mai seriosu si la consecințele acestoru teorii.

Incât privesce statutulu organicu, da, este o lege provinciala, inse statutulu organicu nu este anticanonicu, printrensula nu s'a alteratu nici unu canonu. Dar indata ce ar aduce congresulu nostru decisuri anticanonice, ar deveni schismaticu. Congresulu nostru nu represinta biserica intréga, pana voim deci se nu ne smulgemu din sinulu ei ca nisce ómeni retaciti, pana atunci trebue se respectámu o lege, de ar fi aceea dupa parerea noastră tocmái invecchita,

in credința că va veni érasí biserica legalu intrunuta si va decide cu spiritulu promis de Mantuitoriulu Cristos, întielegu — sinodulu ecumenicu. —

Dlu Mangra inse denéga tocmai si bisericeii legalu intrunite, acelei biserice, careia Mantuitoriulu Christos i-a promis indefectibilitate, dreptulu de a-si conformá legile positive impregiuráriloru actuali, spre a poté realisé mai usioru si mai siguru ideia propagata de Mantuitoriulu Christos, — moralitatea. — A denéga inse unui corpu motorulu vietii, facultatea de prosperare, este identicu cu condamnarea lui la o vietia vegetativa, la disolvare. —

Dogmele sunt din eternitate si pentru eternitate, autorulu loru primariu este insusi Dnmnedieu, revelate in st'a Scriptura si formulate prin sinodulu ecumenicu. Canónele inse suntu legile positive bisericesci aduse de catra sínóde pentru sustienerea moralității si disciplinei in biserica. Mantuitoriulu Christos ni dice: fiti deseversiti, in progresulu spre perfectiune vietia sociala a bisericeii se stremuta, daca deci legea e se reguleze vietia sociala, cauta se tiena contu de realitate si rigorositatea legii trebue se incete acolo unde nu mai este lipsa de rigóre, se nu dicu unde produce tocmai efectulu contrariu intentiunei acelei legi. — Am espusu mai susu, că ap. Pavelu a svatuitu preotulu se fia barbatu alu unei fenei pentru a nu dá ansa de scirba poporulu carele o credea de necuvintiósă. Credința acést'a a poporulu deci nu se baséza pe o revelatiune divina, ci este desvoltata in poporu, carea S. ap. Pavelu o recomanda se-se observe si mai departe. De nu aflá ap. Pavelu acést'a credința la poporu de siguru nici nu oprea a două casatoria, poporulu de astadi nu mai considera a două casatoria de necuvintiósă, prin urmare trebue se incete si rigorismulu facia de preoti.

St'a scriptura cuprinde in sine revelatiuni divine. Adevărurile religiose deci, cari ni se comunica ca revelate sunt de a se considerá ca atari, p. e. predicile Mantuitoriului Christos comunicate in evangeliu cuprindu invetiatur'a nealterata a Mantuitoriului Christos. — Revelatiunile divine inse trebuiau se fia întielegibile pentru poporulu carui se predicau, scriitoriulu biblicu trebuia se-se acomodeze priceperii cetitoriloru si impregiuráriloru, încât acele nu alterau spiritulu evangeliului, — acést'a este acomodatiunea pedagogica. Scopulu revelatiunei deci este a ne impartasi adevăruri religiose, noi nu avem in st. Scriptura revelatiuni asupra obiectelor sciintieloru profane etc. si unde sunt atinse aceste autorulu biblicu se acomodeza credinței generale. Va se dica, numai invetiaturile religiose a stei Scripturi sunt revelate si ca atari infalibile, ér datele istorice si archeologice fide humana scrise, prin urmare nu au autoritatea inspiratiunei. — Cuvintele ap. Pavelu nu cuprindu o revelatiune divina ci numai unu svatu fide humana pe bas'a acomodatiunei pedagogice, cu atât mai vertos, căci totu densulu recomandá veduvei mai bine se se măríte decât se arda. Asia dar principiulu ap. Pavelu este moralitatea si nu, ca preotulu se nu se însóre a două óra. Din parte-mi credu că nu este mai mare pecatu a modificá o lege, carea in ultim'a analiza si-are originea dela ómeni, decât a sustiené o lege in teoria pe cont'a moralității. — Considerandu deci, că cuvintele S. ap. Pavelu nu cuprindu o revelatiune divina ci numai unu svatu, apoi că principiulu stei Scripturi este mai pre susu de tóte moralitatea si nu oprirea casatoriei a două a pretiloru ca atare; din punctu de vedere essegeticu

casatori'a a două a preotiloru se pôte modificá fara alterarea spiritului stei Scripturi. —

Promisiunile Mantuitoriului Christos garanteza existinta bisericeii pana la sfersitul timpurilor (indefectibilitatea bisericeii, „portile iadului nu o voru birui“ Mt. 16, 18) Prin acésta este garantata si existinta invetiaturii predicate de catra Mantuitoriului Christos. Activitatea omenesca pentru pazirea si predicarea acestei invetiaturi este radiemata pe ajutoriulu Mant. Christos si a spiritului santu (Mt. 28, 20; Io. 14, 16). Incât biserica — si nu episcopatulul precum pretinde Dlu Mangra — cu ajutoriulu stului spiritu pazesce adeverurile religioase revelate, este „stilu si intarire a adeverului“ (I. Tim. 3, 15) séu dupa terminulu modernu infalibila. Cu privire la principiu biserica nu se pôte insielá, ér pentru modulu cum se se realizeze moralitatea aduce legi positive, cari se referescu la vietia sociala a bisericeii, vietia sociala inse se stramuta, omenimea pasiesce in alte conditiuni de vietia, si spre a realisa principiulu cautá sé se stramute si modulu. — Unu sinodu ecumenicu posterioru nu pôte alterá principiulu de moralitate a unui sinodu anterioru, nu dogmele, ci tocmai spre a le realisa aceste pôte modificá dispusetiunile anteriore confórme tempului de atunci in spiritulu timpului presentu, — *fara a alterá infalibilitatea bisericeii.*

Dupa parerea mea, modificarea canóneloru pe calea legale nu invólva in sine respingerea autoritatii bisericesci, cáci sinodulu ecumenicu posterioru are aceeaasi garantia de infalibilitate casi celu anterioru, adeca spiritulu promis de domnulu, si daca sinodulu perfectu atát in privinta formala cât si cea materiala va affá de bine modificarea canonului, modificarea va fi pe deplinu justificata si garantata prin spiritulu santu. Apostolii inca au fost de acelaasi spiritu inspirati casi profetii testamentului vechiu, si totusi noi credemu si marturisimu cá invetiaturile testamentului nou sunt mai perfecte decât cele ale testamentului vechiu. — Faceva inse acést'a sinodulu ecumenicu viitoriu? eu nu sum profetu, dar nici nu credu in profetiile moderne. Ca unu teologu mi-este detorinta a-mi espune vederile mele, altulu inca si-pôte espune ale sale, fiacarele dupa modulu si priceperea sa. Asertiunile fiacarui nu au mai multa autoritate decât: o opiniune teologica. Apostolii Petru si Pavelu inca ni represinta două directiuni, adeca cea iudaistica si cea ellenistica, apoi in literatur'a bisericesca inca affámu diferite opiniuni dela cei mai illustrii teologi, pre cari biserica nu numai nu i-a afurisitu; ci tocmai dechiaratu de santi, — ar fi tristu lucru cand ar incetá teologii a mai avé opiniuni —

Dlu Mangra respinge compatibilitatea sinodului ecumenicu de a modificá canónele anteriore, pe bas'a canonului? a sinodului — trullanu, carele dice, cá: „Nimeru se nu fa iertatu a preface canónele celea mai nainte aratate, séu a le stricá, séu a primi, afara de canónele, care ne stau inainte altele alcatuite de ore cari si intitulate cu inscriptiuni mintiunose de catra cei ce au apucatu se negatietoresca cu adeverulu“, fara a observá cá canonulu citatu este adusu espresu contra canóneloru apocrife si contra eterodocsiloru interpolatori cari „au apucatu se negatietoresca cu adeverulu“. Apoi canonulu acést'a nu opresce numai modificarea séu stricarea canóneloru de mai nainte ci si primirea „afara de canónele, care ne stau inainte, altele alcatuite de ore-

carii, si intitulate cu inscriptiuni mintiunose de catra cei ce au apucatu se negatietoresca cu adeverulu.“ — Ei bine, atunci nici sinodului ecumenicu VII nu i-erá permis a aduce canóne noue, dar sinodului ecum. VII vedemu cá nu i-a prejudicatu canonulu suscitatu, apoi noi din partene inca nu voimu se interpolámu si falsificámu canónele cu scopu de insielatiune, ci numai sé le supunemu reviderii sinodului ecumenicu viitoriu, precum s'a intemplatu totdeun'a — prin urmare nici nu ne privesce canonulu.

Biserica nu este unu corpu mortu. Ea este menita a realisa idealulu moscenitu dela Mantuitoriulu Christos — perfectiunea, ér perfectiunea invólva in sine progresulu. Marimea unui Origen, Chrisostomu, J. Damasceni etc. nu consta in cunoscinta articlurilor credintiei si a canóneloru ci in spiritulu loru cu carele au penetratu in ideia crestinismului, si a aretatu calea pre carea se purcedemu spre realizarea scopului omenimei. — Constelatiunile triste politice au curmatu aventulu luat in primii secli, biserica s'a restrinsu a-si conservá asiezemintele. Aceste inca sunt merite, inse cu totulu de alta natura cá cele ale primiloru secli. Dar deveniti liberi de catusie, voimu benevoli a ne continuá somnulu secularu la carele ne-a condamnatu poterea bruta, ori a ne inaltia la nivoulu stiloru parinti si in spiritulu loru a continuá lucrulu pentru realizarea imperatiei ceresci pe pamentu? Acel'a carele ar duce o vietia contemplativa, stándu uimitu la umbrele maretie ale trecutului, strigandu-le Osan'a si inchinandu-se literelelor mórte mostenite dela densii — bine face, credintia lu-va mantui. Dar celu ce cu spiritulu criticatoriu cerca a strabate prin ne ideile aceloru umbre maretie, se nisuesce a se inaltia la nivoulu la carele stau densii, acel'a i-a intiesu de siguru mai bine, ii-va stimá si mai sinceru si mai aduncu, acel'a ni se represinta ca ideia umbreloru maretie incorporata — si in fine — acel'a face de siguru si mai bine si lucru mai placutu lui Ddieu.

Daca liberalismulu estravagantu este destructivu si condamnabilu, nu mai pucinu este si ultra ortodocsismulu jignitoriu si degradatoriu. Căile ambeloru sunt diferite, rezultatulu identicu, unulu se aventá pe aripele fantasiei in vezduhu, altulu se tirá prin pulbere fara a cuteza a-si inaltia privirea la sorgintele adeverului — la creatorulu seu. —

Resumendu cele espuse resulta: a) Oprirea casatoriei a două a preotiloru este basata pe traditiune b) Calamitatea de carea sufere clerulu si moralitatea pôte fi uniculu motivu pentru modificarea canonului din cestiune c) Congresulu nostru nationalu nu este competentu a modificá acestu canonu d) Acestu dreptu — din punctu de vedere teoreticu — i-competé numai bisericeii reprezentata legalu, adeca sinodului ecumenicu. Considerandu inse, cá moralitatea sufere sub rigorismulu acestei legi, credu cá s'ar poté introduce a două casatoria a preotiloru si printr'unu sinodu generalu episcopescu, analogu cu recunoscerea patriarchatului rusescu, carele sinodu ar trebui se faca totdeodata preparatiunile necesarie pentru convocarea unui sinodu ecumenicu.

Initiativ'a cade in competinta sinodului nostru episcopescu, ar fi deci de doritu, ca procsimulu sinodu episcopescu se ia la desbatere acést'a cestiune, eventualu se faca pasii necesari.

Romulu Ciorogariu.

Serbarea de la liceul St. Sav'a.

În toti anii, scolarii si profesorii liceului St. Sava din Bucuresci serbatoreau, în ziua de 5 decembrie, pe patronul acestui asiedimentu, de unde au esitu omeii cei mai insemnati ai tierii.

În anulul acest'a, serbarea a începutu printr'unu serviciu religios, oficiatu în capela liceului, de P. S. S. Ep. Buzelui, Par. Inocentiu, înconjaratu de mai multi reprezentanti distinsi ai clerului. Ministrulu instructiunii publice, profesorii liceului si alti membri ai corpului didacticu, si scolarii Sf. Sava au asistatu la acésta ceremonie.

Dupa terminarea serviciului divin, ministrulu instructiunii a trecut, în cancelaria liceului, unde a vorbitu cu profesorii presenti, despre deosebite cestiuni scolare. Apoi a descinsu în salele unde erau adunati scolarii, cari l'au întimpinatu cu unu frumosu imnu, compusu si condusu de maiestrulu de muzica alu liceului, d. Podoleanu.

Dupa acésta directorulu liceului, d. Z. Herescu, a exprimat ministrulu multumirea, simtita de profesori si de scolari, că d. Cretulescu a onoratu prin presentia sa acésta serbatore, încunoscintandu-lu, că consiliulu scolariu a insarcinatu în anulul acest'a pe profesorulu de filosofie d. D. Aug. Laurianu, cu ventarea obicinuita.

D. Laurianu, urcandu-se pe catedra, s'a exprimat cam în acesti termini:

Dle ministre, bani colegi, iubiti scolari!

Este o di mare ziua de astadi pentru scól'a noastră; este o di mare ziua de astadi pentru populu romanu, căci este ziua, care ne amintese chiliele bisericii Stului Sav'a, leaganulu liceului nostru, unde nemuritoriulu Lazaru aprinse facila desceptării nationale, la foculu iubirei de limba, iubirei de sciintia.

Eramu într'o durerosă stare atunci,

Domni'a fanariota, — asia de vitrega pentru noi, căci introdusese distinctiunile bisantine între copii aceleiasi mame, ne storsese puterile vitale si facuse pe unii se le fia rusine chiar de numele de romanu, — inca ne invaluia în zabraniculu amortirei.

Romani eră atunci numai tieranulu; cei mari si-uitasera mai toti de nume... Limb'a romanésca eră limb'a mojeiloru; limb'a nobila eră limb'a grecésca, în tier'a lui Traianu; dulcea noastră limba romanésca eră declarata, prin propagand'a fanariota, de saraca, grosolana, inculta, necapabila de a exprima idei inalte, simtieminte nobili si delicate, cuventulu sciintiei, si multi din ai nostri credeau...

Aveamu o scóla la Bucuresci, dar eră scóla grecésca...

Atunci veni Lazaru de preste Munti, se speria, protestă, se puse pe munca, si sprijinitu de banulu Balacianu, încep scól'a romanésca de la St. Sav'a, care ne dede pe Eliade, Marcoviciu, Poienariu, Poteca, si atâti alti frantasi, ce nu mai sunt, dar cari sciura se continae oper'a lui Lazaru, se misce natiunea din amortire, se ne dea pe 1821, pe 1848, Unirea si atâtea alte lucruri scumpe inimii romanesci.

Serbátorea de astadi este serbatorea fundatoriloru scólei de la St. Sav'a, amintirea aceluor mari apostoli ai desceptării nationale. Din acésta scóla au esitu mai toti acei'a, cu cari se mandresce populu romanu.

Astadi biseric'a lui St. Sav'a nu mai esista; chiliele unde a propoveduita marele apostolu Lazaru, s'au deramatu, si pe locul lor se întinde siesulu

gradinei Botanice, dar scól'a St. Sav'a traiesce în acestu Liceu; noi suntemu ucenicii ce purtăm facila, aprinsa de Lazaru, în mediloculu nostru.

Se continuăm frumos'a traditiune a Stului Sav'a! . . .

Er voi, iubiti scolari, ómenii viitoriului, se nu pierdeti nici odata din minte trecutulu celu maretiu alu acestei scóle, se ve imbarbatati la munca, spre a ve face vrednici de parintii vostri, de profesorii vostri, de tier'a care ascépta multa de la voi. De acum înainte, numai cine scie carte póte aspira la o vietia mai buna, mai demna de omu. Numai prin invetiatura veti poté fi folositori tierii vóstre. Faceti, în acésta di, legamentulu silintiei la invetiatura, si tieneti-ve de elu, căci numai printr'ensulu veti poté ajunge, unde parintii si profesorii vostri dorescu se ve véda ajunsi spre binele vostru si alu tierii nóstre.

La aceste cuvinte, d. N. Cretulescu, ministru instructiunii publice, a binevoitu a raspunde:

Domni profesori!

Sun fórte miscatu de descriptiunea plina de talentu, ce d. profesorulu Laurianu a facutu de acea memorabila epoca a istoriei nóstre.

Me simtu fericitu, dloru, de a luá parte astadi la serbarea patronului liceului St. Sav'a. Cea d'antai scóla organizata, sunt acum vr'o 57 de ani, într'unu modu sistematicu la noi în tier'a, a fost colegiulu St. Sav'a. În acelu colegiu pentru antaiasi óra au începutu a se predá de catra illustri barbati romani, între care celu antaiu a fost nemuritoriulu Lazaru, a caror'a nume va remané pentru totdeuna inseris în istoria tierii, sciintiele care pana atunci erau, potu dice, necunoscute la noi în tier'a; în acestu colegiu a începutu a se redesceptá limb'a romana, care pana atunci stá amortita, sub dominatiunea streina; totu din acelu colegiu a esitu acea lumina a instructiunii, care în urma a contribuitu într'unu modu atât de puternicu la regeneratiunea tierii nóstre; acelei lumine datorimu noi astadi imensele progrese ce a facutu tier'a noastră într'unu jumetate de secolu.

Daca inse recunóscemu cu totii acestu mare adeveru, că numai prin instructiune o natiune se ridica, se ne silimu cu totii a cultivá acésta mare putere a civilizatiunii; si dar voiu dice, d-tre dloru profesori, aveti inaintea ochiloru acei illustri barbati, cari si-au consacratu vietia lor la invetiamentulu publicu; nu scapati unu minutu din vietia dvóstre fara a-lu întrebuintia, fia care în specialitatea sa, la întinderea cunoscintieloru dvóstre. Instruiti-ve necontenitu si siliti-ve ca lectiunile dvóstre se produca cât mai bunu rodu; ér voi, tineri elevi, cari sunteti viitoriulu tierii, siliti-ve se profitati de lectiunile profesoriloru vostri, cautati a ve instrui, insuflati-ve de simtieminte de moralitate si de patriotismu. Instructiunea si moralitatea, ele singure ne voru ridica pe noi romanii în proprii nostri ochi si ochii Europei întregi.

Pe urma s'a tienutu unu dejunu, la care a luat parte dlu ministru, membrii corpului didacticu si dlu membru alu consiliului permanentu Hajdeu.

În timpul serbării, directorulu liceului a primitu o telegrama de felicitare din partea profesoriloru gimnasiului din Tirgoviste, la care s'a raspunsu indata, printr'o depesia subscrisa de toti cei de fatia.

„Aleg.“

D i v e r s e.

* Monumentulu lui I. Heliade Radulescu.

Monumentulu marelui dascalu alu Romaniloru, alu nemuritoriului I. Heliade Radulescu a sositu precum anuncia foile din Romani'a la Galati si preste câteva dile va fi depusu langa unersitatea din Bucuresci. In curend capital'a Romaniei va vedé reinviata si cimentata intr'o frumósa statua de marmura figur'a marétia si iubita a barbatului, care si-a consacratu tóta viéati'a pentru regenerarea poporului romanu prin respandirea luminiloru sciintiei si ideiloru nationale prin cultur'a limbei si literaturerei romane in nisece timpí fórte grei si intunecosi.

Celu ce a datu aventu la *prim'a scóla romanéscá inceputa* de Lazaru; celu ce a fost primulu publicistu si tipografu romanu, tota elu a fost si *primulu directoru alu primului teatru nationalu*, pre carele la organisatu impreuna cu Aristi'a, cu reposatulu Campinean si altii. Astfeliu comitetulu teatralulu nationalu a incuviintiatu darea unei reprezentantiuni Joi la 13 ale curentei pentru fondulu necesariu instalárii acestui monumentu nationalu. Toti artistii romani s'au grabitu a dá concursulu loru acestui nobilu scopu.

* **Apelu.** Diurnalulu „Romani'a Libera“ publica urmatoriulu apelu in folosulu romaniloru de dincóce de Carpati nenorociti prin esundare:

O mare nenorocire a lovitu pe fratii nostri de preste Carpati. Se i-ajutámu!

Inim'a nóstra a palpatatu la nenorocirile tuturoru streiniloru.

Dar acum cand, Romanii suferu, acum cand pe langa cealalte nenorociri se asociéza si elementele, cand riurile Crisiulu si Muresiulu duca valuri destruc-tóre preste satele romanesci, nici de asta data se nu fimu, ce trebue se fimu? Ori amu uitatu iubirea lora catra noi dovedita din tóta strimtorarea, in timpulu luptei nóstre de neaternare? Nu! Romanulu de ori unde si la bine si la reu tiene minte.

Preste munti, Romanii se inéca! Cu miile ratacescu pe drumuri. Ei trebuescu ajutorati.

Se sarimu si in ajutoriulu loru, cáci destulu amu saritu in ajutoriulu altor'a. Diarulu face acestu apelu catra Romanii, eari respira aerulu tierei nóstre.

* **Din reportulu generalu** alu societáti „*Petru Maioru*“ din Budapest'a pe anulu scol. 1878/9 aparutu de curendu estragemu urmatórele: Societatea a avutu in acestu anu 5 membri fundatori, si 36 membri ordinari. Siedintie s'au tienutu cu totul 30, si anume: 2 generale ordinarie, 3 generale extraordinarie, 1 publica si 24 ord. septemanarie. Bibliotec'a s'a inmultitu cu 102 volume, tóte cascigate prin daruiri. Sau tienutu de membri 10 disertatiuni, ér starea cassei cu finea anului scolasticu 1878/9 a fost de 978 fl. 45 cr. v. a. Astfeliu acésta societate aréta publiculu unu progresu frumosu, si face se sperámu, cá va progresá totu mai multu in viitoriu.

* **Unu preotu musulmanu** a tradusu in limb'a turcéscá bibli'a. Pentru acestu faptu alu seu a fost inse condamnatu la mórte, ér missionariulu englezu Rockle i-s'au confiscatu tóte esemplariele. Ambasadorul Angliei din Constantinopolu audindu de faptulu acest'a a provocatu pe guvernulu cá in trei dile se redea libertatea condamnatulu si se restitué bibliiele confiscate, pentruca la din contra va parasi Constantinopolulu.

* **Societáti de binefacere.** Ministrulu de interne romanu d. Cogalniceanu a adresatu dilele aceste catra toti prefectii de judetie o circulara, prin care arata medilócele cele mai nimerite, prin cari administratiunea póte veni in ajutoriulu celoru ce tremura de geru si suferu de fóme. Pentru scopulu acest'a sunt a se iníntiá societáti de binefacere in tóte centrurile mari de populatiune. Inítiativ'a se-o ié primarii si capii de religiune, patronarea loru inse se se incredintieze orasieniloru si in specia fameiloru, cari au primitu dela D-dieu darulu de a mangaiá si aliná. Aceste societati de binefacere ar avea se imbraciosieze urmatórele trei ramuri. 1. Cumperarea de lemne pentru a se impartí pe la familiiele serace. 2. Organizare de brutarii (pitarii) si bucatarii economice (Volksküchen) unde cei seraci aru poté gasi hran'a loru cu pretiuri miciorate. Plat'a pentru acésta se va face prin bonuri distribuite seraciloru de societatea organisátore. Cá medilóce pentru implinirea scopulu d. ministru recomanda: 1. subscriptiunile si colectele facute de damele patronése la biserici, teatru, baluri s. a. 2. Asediarea pe la tóte locurile publice de cuthii cu inscripti'a „pentru cei lipsiti“; 3. Apelu la tóte diarele pentru a deschide subscriptiuni; 4. Organizare de baluri, concerte, loterii si reprezentantii treat-ale; 5. Asociarea persónelor, cari voiescu a se dispensá de obligati'a de a face visite de serbatori si de anulu nou rescumperandu acésta obligati'a prin plat'a unei sume in folosulu seraciloru. D. ministru apeléza la prefecti, cá se stimuleze asemeni frumóse institutii, se grabéscá infintiarea loru si se veghieze, cá ele se functiuneze bine si fara abusu.

* **In teatru Dacia** din Bucuresci s'a datu o reprezentatiune in folosulu inundatiloru romani din Transilvani'a. Succesulu acestei reprezentatiuni a reesitu preste acceptare. Teatru a fostu indesuitu de unu publicu din clasele cele mai alese. Intre actorii romani au escelatu cu deosebire dlu *Ionescu*, ér dlu profesorulu de gimnastica *Moceanu* cu trup'a sa de gimnastica incantatu publiculu prin joculu „Calusierilor“ , carele a seceratu vii aplause.

* **O piesa teatrala.** Joi'a trecuta s'a datu in teatru ungurescu din locu o piesa intitulata „szép Ileana“ (Ileana cea frumósa) compusa de Moldovan Gergely. La acésta ocaziune atrase curiositatea si multu publicu romanu cu atát mai vertos, cá sujetulu ar fi se fia romanescu, si se anuciase, cá se jóca si cunoscutulu jocu alu „Calusierilor.“ Reportoriulu nostru inse ne spune, cá pies'a a desilusionatu fórte publiculu romanu. Mai antaiu ni se spune, cá nu erá nimicu din trasurile tieranulu romanu, ér music'a mai tóta unguresca, asia incát vedeai cá persóne imbracate in costumulu romanescu canta arie unguresci, si apoi in o scena se facu romanulu complimentulu cá nu scie, ce este onórea, la ce multu publicu ungurescu aplaudá cu placere. Joculu Calusieriloru inca nu semena a jocu romanescu, ci erá numai o fetiune a maestrulu, care invetiase pe jucatori. De altmíntrelea intregu sujetulu piesei este gresitu si nenaturálu. Pies'a dice, cá o féta frumósa a avelui dantaiu tieranu romanu din satu se inamoreráza in unu fetioru de unguuru. Acést'a este unu lucru neaudit. Fét'a romanulu nu se inamoriséza nici odata in straini, mai cu séma cand ei sunt si de alta religiune. O piesa, care nu representa adeverulu originalu nu póte produce efectulu in ochii celui care cunosce.

Concursse.

Pentru ocuparea parohiei vacante *Pravleni* din protopresbiteratul Halmagiului se escrie concursu cu termenul de alegere **30 decembre a. c.**

Emolumintele anuali: dela 120 numere de case, pentru fiecare numeru 25 litre papusoiu in greuntie, stolele indatinate, si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, suntu aviasati recursurile provédiute cu toate documintele legale ale trimite protopresbiterului tractualu Ioanu Groza in Halmagiu pana la diu'a alegerii.

Comitetulu parochialu.

Cu invoirea protopresbiterului tractualu. **Ioanu Groza.**

Pentru ocuparea parohiei vacante *Milova* din protopresbiteratul Totvaradiei se escrie concursu cu terminu de incheiere si de alegere pe **27 decembrie a. c. st. v.**

Emolumintele sunt:

1. 4. jugere de pamentu.
2. Dela 60 numere de case pentru biru rescumperarea cu 2 fl. dela fie care casa, in suma 120 fl.
3. Dela 20 numere de case pentru biru rescumperarea cu 1 fl. 20 cr. dela fie care casa in suma 24 fl.
4. Cortelu liberu.
5. Stól'a indatinata.

Catra acestea se mai adauga 100 fl. v. a. ajutoriu anualu dela Veneratulu Consistoriu Aradanu, pentru implinirea oficiului invetiatorescu, care de alta data pana la alte urmari mai bune se impreuna cu oficiulu preotiescu. Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu avisati a-si ascerne recursele loru legalminte instruate la oficiulu protopopescu in Totvaradia per Soborsinu.

Milova in 26 novembre. 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Iosifu Belesiu** protopopu.

Dendata ce pe parochi'a vacanta din *Beregseu* n'au competatu nici unu recurinte cu cualificatiune de clas'a I, asi'a acuma in urmare inaltei ordinatiuni episcopale din 30. Noemvre a. c. Nr. 2499 pres., se escrie de nou concursu pe aceeași parochia, indiestrata cu o sesia de pamentu de 32 jugere, birulu si stol'a dela 180 de case, pe **13. Ianuariu 1880** cand se va tiené si alegerea, pelanga aceea anotatie, cá pe acésta parochia potu recurá si cei cualificati pentru parochiile de clas'a II, observandu-se inse, cá cei mai bine caulificati voru fi preferiti. — Recurintii suntu avisati recursurile loru provédiute cu testimoniulu de teologie de cualificatie, cu testimoniú cá au absolvatu celu putienú 4 clase gimnasiale, séu cursulu preparandialu si celu teologicu, a le trimite pana in 11. Ianuariu 1880 protopresbiterului tractualu Meletiu Dregheciu in Thimisiór'a, si pana atunci a se presentá in biserica spre docu-

mentarea desteritati si sale in cele rituale si cantari. Alegandulu parochu are ase ingrigi de depurarea posibilei restantii contributionale si de ecuivalentu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Mel. Dregheciu** m. p. prot. Thimis.

Se escrie in urmare gratiösei ordinatiuni a Vener. Consistoriu din Caransebesiu Nr. 741 bis. la a II-a parochia din comun'a *Retisioru* protopresbiteratu Versietiuului cottulu Timisiului, carea are se-se intregésca prin unu capelanu cu $\frac{1}{3}$ parte din sesiune si $\frac{1}{2}$ din biru si stól'a indatinata dela 150 de case.

Emolumintele intregi parochii suntu: Casa parochiala cu gradina de 800 orgii $\square$, 800 orgii vie, gradina estravilana, 30 jugere pamentu aratoriu de prim'a clasa, 76 de Meti (4636 litre) de rana biru, dela o cununie 6 fl. v. a. dela inmormentari pana la 7 ani 1 fl. 35 cr., de aci in sus impartitu dupa clase 2 fl. pana la 5 fl., dela unu botezu 33 cr., dela unu praznicu 33 cr., afara de acestea tacsele indatinate pentru diferite functiuni private usuete in comuna care asemenea aducu inca unu venitu frumosu.

Doritorii cari voiescu a ocupá acestu postu au a-si trimite suplicele concursuali adresate comitetulu parochialu, pré On. D. protopresbiteru Joane Popovicu in Merciu'a per Varadia pana la **13 Ianuariu 1880** in carea di va fi si alegerea.

Retisioru in 16 Novembre 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresbiterulu tractualu.

Pentru statiunea invetiatorésca din *Musc'a* devenita vacanta prin mórtea invetiatoriului G. Lescutiu cu terminu de **trei septemani dela prim'a publicare** in „Biseric'a si Scól'a.“

Emolumintele impreunate cu acésta statiune sunt: 120 fl. v. a. in bani gat'a, 12 jugere pamentu de semenatura, 4 jugere fenatiu, dóue pepenisce de 3 jugere, o canepisce, 9 stangeni de lemne, din cari se va incaldí si scól'a, cuartiru cu gradina de $1\frac{1}{2}$ jug., pentru scripturistica 5 fl., pentru conferintiele invetiatoresci 8 fl., éra ca cantoru 50 cr. respective 1 fl. stola. Recurentii se-se presenteze in vre-o Dumineca séu serbatóre la biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu, ér recursele instruate cu documentele necesarie si cu atestatu de cualificatiune, si adresate comitetulu parochialu se le trimita inspectorului de scóle, dlui protopopu alu Siriei (Világos) Georgiu Vasilieviciu.

Musc'a la 28 Noemvre 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu **Georgiu Vasilieviciu** protop. tractualu.